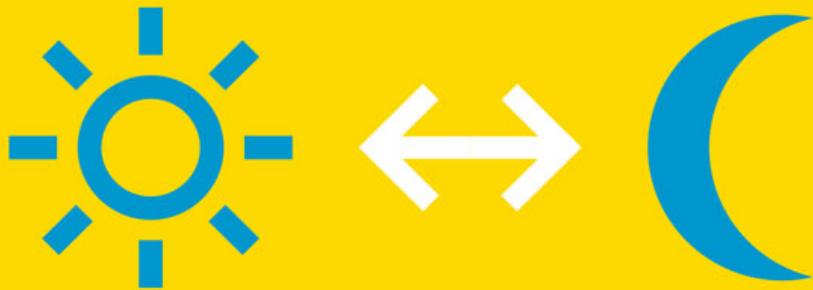

نیر آیال با همکاری رایان هوور ترجمه سعید قدوسی نژاد

FOLLOW

....

قلاب: چگونه #محصولی بسازیم که
مخاطب را #شبانه روز درگیر کند...

بسم الله الرحمن الرحيم

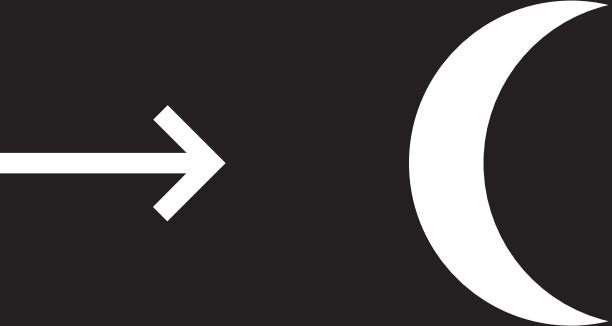
username

Password

Login

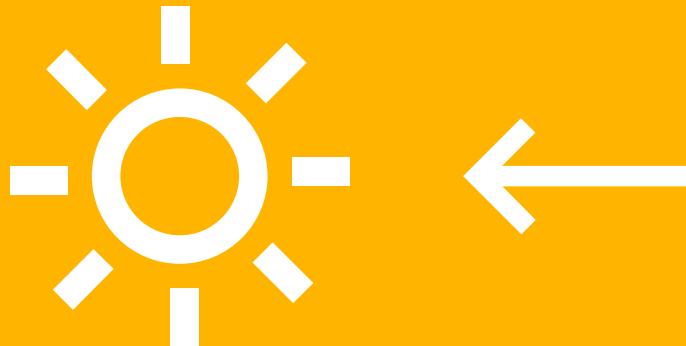
FOLLOW

قالاب: چگونه #محصولی بسازیم ک

نیرایال با همکاری رایان هوور ترجمه سعید قدوسی نژاد

#مخاطب را #شبانه روز درگیر کند.

☞ @AryanaGhalam

نویسنده: # نیر_ایال با همکاری # رایان_هورو

متترجم: # سعید_قدوسی‌نژاد

نسخه پرداز: # کیوان_دهقان‌پور

مدیر هنری و طراح جلد: # مجید_زارع

شمارگان: ۲۰۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۲۶-۶۰۰-۷۶۷۷-۱

چاپ دوم: پاییز ۱۳۹۸

ناشر: # آریانا قلم

نشانی: خیابان شهروردی جنوبی، ملایری پور غربی، پلاک ۳۷، واحد ۱

تلفن: ۸۸۳۴۲۹۱۰

فروشگاه اینترنتی: www.AryanaGhalam.com

رسم الخط این کتاب براساس دستور خط فارسی # فرهنگستان_زبان_و_ادب_فارسی است.

همه حقوق برای # گروه_پژوهشی_صنعتی_آریانا محفوظ است.

هرگونه تقلید و استفاده از این اثر به هر شکل، بدون اجازه کتبی ممنوع است.

سرشناسه: ایال، نیر / Nir, Eyal

عنوان و نام پدیدآور: قلب: چگونه محصولی بسازیم که مخاطب را شبانه‌روز درگیر کند

نوشتۀ نیر ایال با همکاری رایان هورو؛ ترجمه سعید قدوسی‌نژاد.

مشخصات نشر: تهران: آریانا قلم، ۱۳۹۷.

مشخصات ظاهري: ۲۱۶ ص: مصور (زنگی)، جدول (زنگی)، نمودار.

شابک: ۹۷۸-۲۶-۶۰۰-۷۶۷۷-۱

ووضعیت فهرست‌نویسی: فیبا

پاداًشت: عنوان اصلی: 2014_HOOKED: how to build habit-forming products.

موضوع: فراورده‌های جدید / New products

موضوع: مصرف‌کنندگان — رفتار / Consumer behavior

موضوع: مصرف‌کنندگان — سلیقه‌ها / Consumers preferences

شناسه افزوده: هورو، رایان / Ryan.K(K)

شناسه افزوده: قدوسی‌نژاد، سعید، ۱۳۶۷، متترجم

ردیبلندی کنگره: HF ۵۴۱۵/۱۵۳، ۱۳۹۷، ۹۷۸۱۳۹۷

ردیبلندی دیوبی: ۶۵۸/۵۷۵

شماره کتاب شناسی ملی: ۵۱۳۲۹۶۵

این کتاب کارش را با زدن ضربه‌ای محکم به خواننده شروع می‌کند: چند پاراگراف نخست مقدمه کتاب، مانند سیلی محکمی، یک آن ما را به خود می‌آورد تا به این فکر فرورویم که هرروز بدون تفکر آگاهانه با تلفن هوشمندمان چه کارهایی می‌کنیم، به اینکه -بی‌آنکه واقع باشیم- چگونه #اسیر و پایبند برنامه‌های دستگاه‌های هوشمند خود شده‌ایم. همان طور که نویسنده کتاب اشاره می‌کند، به نظر چاره‌ای نیست و ما به این فناوری‌ها معتقد شده‌یا، به عبارت دقیق‌تر، در «قلاب» آنها گیر افتاده‌ایم!

مفهوم قلاب شدن در این کتاب فصل مشترک حوزه‌های روان‌شناسی و فناوری و کسب وکار است، که به مدد آن نویسنده می‌کوشد نشان دهد که چگونه برخی از محصولات فناورانه در فضای پرتلاطم و پرتغيری #کسب_و_کارهای_امروزی، به خصوص در دنیای مجازی و آنلاین، توانسته‌اند موفقیتی عالم‌گیر برای مالکان خود به ارمغان بیاورند. به روشنی و با کمک نمونه‌هایی معروف، نشان داده می‌شود که برنامه‌ها و محصولاتی که نیاز مداومی به مراجعته به خودشان را در مخاطب ایجاد می‌کنند ماندگاری بیشتری دارند؛ به قول نویسنده کتاب، محصولاتی مانا می‌شوند که نخست ویتامین و سپس مُسکنی برای مخاطب باشند. کتاب پیش رو می‌تواند راهنمای مفیدی برای کسانی باشد که در جست‌وجوی #مدلی_نو برای کسب وکارند. به علاوه، در زمینه طراحی ارزش پیشنهادی و طراحی محصول و مرحله ایده‌یابی، این کتاب راهنمایی‌های ارزنده و کاربردی‌ای به خواننده عرضه می‌کند.

انتشارات آریاناقلم در ادامه تحقق اهدافش درباره انتشار کتاب‌های معیار در حوزه‌های کسب‌وکار و طراحی محصول، با همراهی مترجم خوبش، آقای سعید قدوسی نژاد، که خود از فعالان این حوزه‌هاست، دست به انتشار این کتاب زده است. امید که کتاب حاضر مورد استفاده همه فعالان و علاقه‌مندان به این دو حوزه قرار گیرد.

#سمیه_محمدی

مدیرعامل انتشارات #آریاناقلم

طراحی محصول ترکیبی از دانش و هنر است که تنها به تنۀ طراحی کسب وکار می‌زند، چالشی بزرگ و جذاب که می‌توان از دیدگاه‌های گوناگونی به آن نگریست: جزئیات فنی، شرایط محیط بیرونی کسب وکار، نیازهای پیدا و پنهان کاربران و یا حتی تغییر سلیقه کاربران. تمرکز این کتاب بر بیان **#اصول_طراحی_محصول با #دیدگاهی_روان_شناسختی** است.

کتابی که پیش رو دارید حاصل تجربیات، مشاهدات و تحلیل‌هایی است که در فضای واقعی کسب وکار و عمدتاً در بازار محصولات اینترنتی انجام شده‌اند. فضای اینترنت در کنار همه‌گیری دستگاه‌های متصل به اینترنت امکانات جدیدی برای اثربخشی روان‌شناسختی روی کاربر فراهم می‌کند که در این کتاب به خوبی تجزیه و تحلیل شده‌اند.

کار ترجمه این کتاب دشواری خاص خود را داشت، از مباحث و اصطلاحات روان‌شناسی گرفته تا عبارت‌هایی که در دنیا مصطلح شده‌اند اما هنوز در زبان فارسی معادل مناسبی برایشان رایج نشده است. دشوارتر از همه مفاهیمی است که خود نویسنده نام‌گذاری شان کرده است و حتی در زبان مبدأ نیز چندان رایج نیستند؛ ازان جمله است نام کتاب، که هیچ لغتی با معنای مستقیم آن در فارسی حق مطلب را ادا نمی‌کند. ضمن اینکه این لغت در سراسر کتاب به شکل‌های مختلف صرف شده است و وسوسه‌مان برای حفظ یکپارچگی در کتاب کار انتخاب معادل فارسی را دشوارتر می‌کرد.

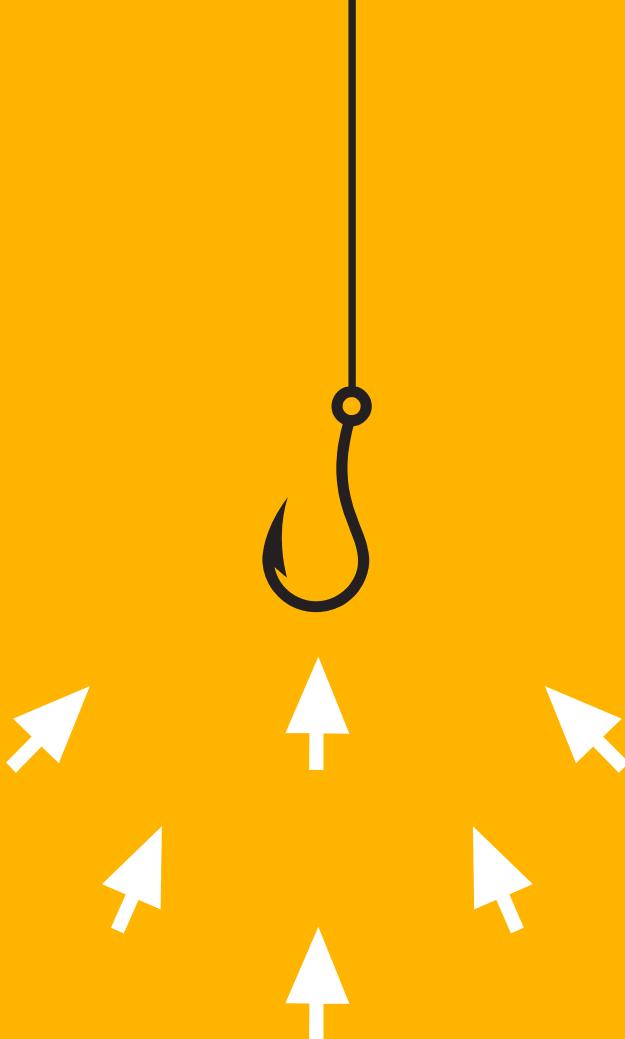
با همکاری ویراستاران محترم انتشارات **#آریانافلم** سعی کردیم

معادل‌های مناسبی برای این اصطلاحات پیدا کنیم. از مراجع علمی و حرفه‌ای گوناگونی استفاده شد تا معادل‌هایی دقیق و روان انتخاب شوند که مفهوم را به خوبی منتقل و حق مطلب را ادا کنند. امیدوارم این تلاش به ثمر نشسته باشد.

#سعید_قدوسی_نژاد

#فهرست_کتاب

-
13	#مقدمه
27	#ناحیه_عادت
53	#محرك
73	#اقدام
101	#پاداش_متنوع
137	#سرمایه_گذاری
163	حالا با اینها #می خواهید - چه - کار - کنید؟
181	مطالعه موردى: #نرم افزار - انجيل
197	#عادت آزمایی و شناسایی # فرصت های - عادت ساز
-

♥ Q ↗

محصولات موفق با اجرای پی در پی #چرخه_قلا布
به هدف نهایی خود، یعنی #درگیر_کردن_کاربر و
انگیزش او، می‌رسند و کاربران را به استفاده مکرر از
محصول وامی دارند، بدون اینکه به
#تبليغات_پرهزينه نيازي داشته باشند.

هفتادونه درصد از کسانی که تلفن هوشمند دارند هر روز صبح حداکثر تا پانزده دقیقه پس از بیدار شدن به دستگاه‌شان سرمی‌زنند. تکان‌دهنده‌تر اینکه بیش از یک‌سوم آمریکایی‌ها گفته‌اند ترجیح می‌دهند رابطه جنسی نداشته باشند تا اینکه موبایل نداشته باشند.

مطالعه دانشگاهی‌ای در سال ۲۰۱۱ نشان داد آدم‌ها روزانه سی و چهار بار به موبایل‌شان سرمی‌زنند. اما مطلعان این صنعت معتقدند که این عدد چیزی حدود ۱۵۰ بار در روز است، که بهت‌آور است.

قبول کنید، #معتاد_شدیم_رفت!

فناوری‌های مورداستفاده‌ما اگر نگوییم اعتیاد تمام عیارند، دست‌کم به وسوسات تبدیل شده‌اند. یک‌آن می‌خواهی پیامی بخوانی یا سری به یوتیوب، فیسبوک یا تؤییتریزی، که می‌بینی یک ساعت است داری به موبایلت ور می‌روی و صفحات را مرور می‌کنی. میل مفرطی است که احتمالاً در تمام طول روز وجود دارد اما بعيد است متوجهش بشوی. دانشمندان روان‌شناسی شناختی عادت را «رفتارهای خودکاری که با نشانه‌های موقعیتی به جریان می‌افتنند» تعریف می‌کنند: کارهایی که بدون تفکر آگاهانه یا با حداقل آگاهی انجام می‌دهیم. محصولات و خدماتی که از روی عادت^۱ از آنها استفاده می‌کنیم رفتار روزمره‌ ما را

پن:

۱. در این کتاب، اصطلاح عادت‌سازی را فرایندی تعریف کرده‌ام که طی آن رفتارهای تازه‌ای برآورده شوند تا زمانی که به حالت خودکار درآیند. از دکتر استفن وندل ممنونم که طیف عادت‌ها را به من گوشتزد کرد.

تحت تأثیر قرار می‌دهند و این درست همان چیزی است که مد نظر طراحان این محصولات بوده است. فعالیت‌های ما را مهندسی کرده‌اند. چطور شرکت‌ها، که تولیدشان فقط کدهای ریزودرشتی است که روی صفحه نمایش داده می‌شوند، ممکن است بتوانند ذهن کاربران را کنترل کنند؟ چه چیزی باعث می‌شود بعضی محصولات تا این حد اعتیادآور باشند؟

برای بسیاری از محصولات، **#ایجاد_وابستگی_شرط_بقدام**. از آنجاکه چیزهای بی‌شماری وجود دارند که می‌توانند حواس ما را به خود جلب کنند، شرکت‌ها به دنبال تسلط بر تاکتیک‌هایی بدین عمد تا بتوانند جای خود را در ذهن کاربران نگه دارند. امروزه، جمع کردن میلیون‌ها کاربر دیگر کافی نیست. شرکت‌ها هر روز بیشتر به این واقعیت پس می‌برند که ارزش اقتصادی‌شان تابع مستقیمی است از قدرت عادت‌هایی که ایجاد می‌کنند. شرکت‌ها، برای جلب وفاداری کاربران و خلق محصولی که مکرراً استفاده شود، باید دریابند چه چیزی کاربران را وامی دارد که کلیک کنند و چرا.

با اینکه برخی شرکت‌ها تازه دارند چشم‌شان را به روی این واقعیت جدید می‌گشایند، برخی شرکت‌های دیگر حتی ثمرة مالی آن را هم درو کرده‌اند. شرکت‌هایی که در این کتاب معرفی شده‌اند با تسلط بر نحوه طراحی محصولات عادت‌ساز توانسته‌اند محصولاتشان را به بخش لاینفکی از زندگی کاربران تبدیل کنند.

#بردهای ناشی از ذهنیت-اول

شرکت‌هایی که وابستگی‌های شدید در کاربران خود ایجاد می‌کنند از مزایای متعددی برخوردار می‌شوند. این شرکت‌ها محصولشان را به محرك‌های درونی گره می‌زنند. درنتیجه، بدون هیچ‌گونه انگیزش خارجی سروکله کاربران پیدا می‌شود.

#شرکت‌های-عادت‌ساز، به جای تکیه بر بازاریابی پژوهیسنه، خدماتشان را به احساسات و کارهای روزمره کاربران پیوند می‌زنند؛ مثلاً، وقتی کاربران کمی حوصله‌شان سرمی‌رود و بلافضله توئیتر را باز می‌کنند، پای عادتی در میان است. وقتی احساس تنها می‌سراغشان می‌آید، پیش از اینکه تفکر عقلایی به جریان بیفتد، شروع به مرور کردن صفحه فیسبوکشان می‌کنند. سوالی به ذهن‌شان می‌رسد و پیش از اینکه به مغز خودشان رجوع کنند، سراغ گوگل می‌روند. راه حلی برزنه می‌شود که زودتر به ذهن برسد. در فصل ۱ این کتاب، به بررسی مزیت‌های رقابتی محصولات عادت‌ساز می‌پردازم.

■ محصولات چگونه ایجاد عادت می‌کنند؟

▲ پاسخ: آن را تولید می‌کنند.

با اینکه طرف داران برنامه تلویزیونی مَدِمن^۱ به یاد دارند که صنعت

بن:

۱. Mad Men : مخفف مردان مدیسون، استعاره‌ای برای کارکنان شرکت‌های تبلیغاتی که در خیابان مدیسون متمرکز بودند - م.

تبليغات در طول دوره طلایی خیابان مدیسون^۱ چگونه علاقهٔ مخاطبان را به خود جلب کرد، از آن روزها زمان زیادی گذشته است. دنيايشي که در آن هم زمان صفحه‌های نمايشي دستگاه‌های گوناگون پيش رويتان روشن است و مصرف‌کنندگان به تبليغات حساسیت دارند باعث شده است بودجه کلان شست و شوي مغري دان دراپر^۲ جز برای برندهای بسيار بزرگ بی اثر باشد.

امروزه، تيم‌های کسب و کارهای نوپايه کوچک قادرند با هدایت کاربران از طریق مجموعه‌ای از تجربیاتی که من اسمش را فلاب^۳ می‌گذارم تغیيرات رفتاري عميقی ايجاد کنند. هرچه کاربران بيشتر به اين قلاب‌ها بريخورند، با احتمال بيشتری دل بسته می‌شوند.

پن:

1. Madison Avenue

2. شخصیت اصلی فیلم مَدْ مِن - مَدْ درaper.

3. hooks

﴿# قلاب شدم ﴾ ﴿# چطور﴾

در سال ۲۰۰۸ عضو تيمى از دانشجويان ام بي اى دانشگاه استنفورد بودم که به پشتوانهٔ برخى از درخشنان ترين سرمایه‌گذاران سيلikon ولى مشغول راه انداختن شركتى بودند. مأموريت ما ساختن پلتفرمی برای جای دادن تبليغات در دنياى پر رونق بازی‌های اجتماعى آنلاين بود.

شرکت‌های برجسته‌ای داشتند با فروش گاوهاي مجازى در مزععه‌های ديجيتال ميلياردها دلار به جيب مى‌زدند، درحالی که تبليغ‌کننده‌ها مبالغ هنگفتى را خرج اثرگذاري در مردم برای خريد محصولشان مى‌كردند.

اعتراف می‌کنم که در ابتدا شرایط را درک نمی‌کردم. می‌دیدم که لب گود ایستاده‌ام و از خودم می‌پرسم، «چطور این کار را می‌کنند؟»

در فصل مشترک این دو صنعت که به دست‌کاری ذهن متکی بود، سفری شروع کردم تا دریابم محصولات چگونه اقدامات ما را تغییر می‌دهند و گاهی حتی اجبارهایی برای ما ایجاد می‌کنند. این شرکت‌ها چگونه توانستند رفتار کاربران را مهندسی کنند؟ تبعات اخلاقی ایجاد محصولاتی که حتی می‌توانستند اعتیاد‌آور باشند چه بود؟ از همه مهم‌تر، آیا می‌شد از همان نیروهایی که این تجربه‌ها را تا این حد مقاومت ناپذیر کرده برای ساختن محصولاتی استفاده کرد که زندگی آدم‌ها را بهتر کند؟

کجا می‌توانستم نقشهٔ ایجاد عادت را پیدا کنم؟ متأسفانه، هیچ راهنمایی پیدا نکردم. کسب‌وکارهایی که در طراحی رفتار مهارت داشتن را زیاد نمی‌دانند را محفوظ نگه می‌داشتند و با اینکه کتاب‌ها، گزارش‌ها و وبلاگ‌هایی پیدا کردم که اشاره‌هایی به این موضوع داشت، هیچ دستورالعمل کاملی برای ساختن محصولات عادت‌ساز پیدا نمی‌شد.

در آغاز، مشاهداتم را از صدھا شرکتی که دیده بودم مستند کردم تا بتوانم الگوهای طراحی و کارکرد تجربهٔ کاربری را کشف کنم. با اینکه هر کسب‌وکاری حال و هوای خاص خودش را داشت، سعی می‌کردم اشتراکات بزرگ‌تر را شناسایی کنم و دریابم که جای چه چیزی در میان همهٔ بازنده‌ها خالی است.

در مton دانشگاهی به دنبال بینش‌هایی می‌گشتم و سراغ پژوهش‌های مربوط به روان‌شناسی مصرف‌کننده، تعامل انسان با رایانه و اقتصاد رفتاری رفتم. در سال ۲۰۱۱ شروع کردم به اشتراک‌گذاری چیزهایی که یاد گرفته بودم و کارم را در مقام مشاور در شرکت‌های سیلیکون ولی، از کسب‌وکارهای نوپای کوچک گرفته تا شرکت‌های لیست فورچون ۵۰۰، شروع کردم. این شرکت‌ها هریک فرصتی برای آزمودن نظریه‌ها، کسب

بینش‌های جدید و پالایش طرز تفکر فراهم کردند. شروع کردم به نوشتمن درباره آموخته‌هایم در سایت NirAndFar.com و مقاله‌هایم در سایت‌های دیگر هم منتشر می‌شد. دیری نپایید که مخاطبانم هم درباره مشاهدات و نمونه‌های خودشان می‌نوشتند.

در پاییز سال ۲۰۱۲ من و دکتر بابا شیو^۱ درباره علم اثرباری در رفتار انسانی در مدرسه کسب وکار استنفورد طراحی و تدریس کردیم.^۲ سال بعد، درس مشابهی را در کنار دکتر استف هایف^۳ در مؤسسه طراحی هاسو پلاتنر^۴ تدریس کردم. نتیجه این سال‌های پژوهش فشرده و تجربیات دنیای واقعی خلق مدل قلاب^۵ بود: فرایندی چهار مرحله‌ای که شرکت‌ها برای درگیر شدن دلخواسته کاربر استفاده می‌کنند.

محصولات موفق با اجرای پی‌درپی #چرخه_قلاب به هدف نهایی خود، یعنی #درگیر_کردن_کاربر و انگیزش او، می‌رسند و کاربران را به استفاده مکرر از محصول وامی دارند، بدون اینکه به تبلیغات پرهزینه یا اطلاع‌رسانی گسترش نیازی داشته باشند.

باتوجه به تجربه‌ام در صنعت، مثال‌های زیادی از شرکت‌های فناور خواهیم زد، اما قلاب‌ها همه‌جا هستند - در برنامه‌های موبایل، ورزش، فیلم‌های سینمایی، بازی‌ها و حتی شغل‌های ما. قلاب‌ها را تقریباً می‌توان در هر تجربه‌ای که در ذهن ما (و اغلب در کیف پول ما) جا خوش کرده است سراغ گرفت. چهار مرحله مدل قلاب چهار سنتون فصل‌های این کتاب‌اند.

پن:

1. Baba Shiv

2. Steph Habif

3. Hasso Plattner Institute of Design

4. Hook Model

شکل ۱۰. # مدل_قلاب

۱ محرک

محرك فعال کننده رفتار است - جرقه آتش شمع در موتور. محرک ها دو نوع اند: خارجی و داخلی. محصولات عادت ساز با محرک های خارجی ای مثل ایمیل، لینک وب سایت یا آیکون اپلیکیشن روی موبایل آگاه کردن کاربر را شروع می کنند.

مثلاً، فرض کنید باربارا، زن جوانی در پنسیلوانیا، به طور اتفاقی در فیسبوک چشم می کشد. عکسی از منطقه ای روستایی می افتد که یکی از فامیل هایش گرفته است. تصویر زیبایی است و چون باربارا برنامه

دارد که با برادرش، جانی، به آنجا برود، فرآخوان اقدام^۱ محرک خارجی او را برمی‌انگیزد که روی عکس کلیک کند. وقتی کاربران چند بار پی‌درپی چرخه قلاب را طی می‌کنند، کمکم با محرک‌های داخلی هم خومی‌گیرند، که رابطهٔ تنگاتنگی با رفتارها و احساسات کاربران دارند. وقتی رفتار خودکار بعدی کاربران شروع به شکل گرفتن می‌کند، عادت جدید بخشی از کارهای روزمره‌شان می‌شود. باربارا پس از مدتی فیسبوک را تأمین‌کنندهٔ نیازش به ارتباط اجتماعی می‌داند. فصل ۲ به بررسی محرک‌های خارجی و داخلی می‌پردازد و به این پرسشن پاسخ می‌دهد که طراحان محصول چگونه مؤثرترین محرک‌ها را تشخیص می‌دهند.

۲ اقدام

بعد از محرک نوبت به اقدام می‌رسد: رفتاری که به انتظار پاداشی انجام می‌شود. کلیک ساده باربارا روی آن تصویر جذاب در فیسبوک او را می‌برد به وب‌سایتی به نام پینترست^۲، سایتی «به سبک تخته‌هایی که با سوزن چیزهایی روی آن نصب می‌شود، برای اشتراک‌گذاری عکس». این مرحله از قلاب، که در فصل ۳ تشریح شده است، از هنر و علم طراحی کاربردپذیری کمک می‌گیرد و نشان می‌دهد که محصولات چگونه باعث برانگیخته شدن اقدامات خاصی در کاربر می‌شوند. شرکت‌ها از دو اهرم اساسی در رفتار انسانی برای افزایش احتمال وقوع اقدام بهره می‌گیرند: سهولت انجام دادن اقدام و انگیزش روان‌شناختی برای انجام دادن آن.

وقتی باربارا اقدام ساده کلیک کردن روی عکس را انجام داد، چیزی پیش رویش ظاهر می‌شود که چشمانش را خیره می‌کند.

..... پن: .....

1. call-to-action

2. Pinterest

۳ پاداش متنوع

وجه تمایز مدل قلاب با حلقه بازخورد ساده توانایی آن در ایجاد هوس و کشش است. حلقه‌های بازخورد دورتادور ما را گرفته‌اند، اما حلقه‌های پیش‌بینی‌پذیر اشتیاق ایجاد نمی‌کنند. چراغ داخل یخچال که در پاسخ به باز کردن در آن روشن می‌شود به شما انگیزهٔ کافی برای دوباره باز کردن در یخچال نمی‌دهد. اما اگر کمی تنوع به این ترکیب اضافه کنید - مثلاً هر بار که یخچال را باز می‌کنید به طرز سحرآمیزی خوراکی لذیذ متفاوتی در آن ظاهر شود - اینجاست که کشش ایجاد می‌شود.

پاداش‌های متنوع یکی از قدرتمندترین ابزارهای شرکت‌ها برای قلاب کردن کاربرهای است؛ فصل ۴ این پاداش‌ها را با جزئیات بیشتری بررسی می‌کند. طبق یافته‌های پژوهشی، وقتی مغز منتظر پاداش است، سطح انتقال‌دهنده عصبی دوپامین افزایشی ناگهانی دارد. اضافه کردن تنوع تأثیر را چند برابر می‌کند، زیرا حالت متتمرکزی ایجاد می‌کند، که ناحیه‌های مربوط به قضاوت واستدلال را در مغز سرکوب می‌کند و از طرفی ناحیه‌هایی را فعال می‌سازد که مربوط به خواست و اشتیاق‌اند. بخت‌آزمایی و دستگاه‌های سکه‌ای کازینوها نمونه‌های برجسته این موضوع‌اند، اما پاداش‌های متنوع در بسیاری از محصولات عادت‌ساز دیگر نیز رایج‌اند.

وقتی باربارا به پینترست هدایت می‌شود، نه تنها عکسی را می‌بیند که در ابتدا می‌خواسته، بلکه انبوهی از تصاویر پرزرق و برق از چیزهای دیگر نیز در اختیارش قرار می‌گیرد. این تصاویر مربوط به علائق کلی اوست - مثلاً، چیزهای دیدنی سفر آینده‌اش به مناطق روستایی پنسیلوانیا. اما چیزهای دیگری هم هست که توجه او را به خود جلب می‌کند. هم جواری هیجان‌انگیز چیزهای مربوط و غیرمربوط، ساده و پیچیده، زیبا و معمولی، باعث می‌شود مغزاو به انتظار پاداش آکنده از دوپامین شود. حالا باربارا به امید یافتن چیز هیجان‌انگیز بعدی

وقت بیشتری در پینترست می‌گذراند و پیش از آنکه به خودش بیاید،
چهل و پنج دقیقه را صرف مرور صفحه‌نمایش کرده است.

فصل ۴ نیز بررسی می‌کند که چرا برخی افراد نهایتاً علاقه‌شان را به تجربه‌های خاصی از دست می‌دهند و تنوع چگونه می‌تواند به بازگشت آنها کمک کند.

۴ سرمایه‌گذاری

آخرین مرحله مدل قلاب جایی است که کاربرکمی کارهم می‌کند. مرحله سرمایه‌گذاری احتمال برداشتن گامی دیگر در چرخه قلاب را افزایش می‌دهد. این سرمایه‌گذاری وقتی روی می‌دهد که کاربر چیزی مثل زمان، داده، انرژی، سرمایه اجتماعی یا پول را صرف محصول کند. اما معنی مرحله سرمایه‌گذاری این نیست که کاربرها دست تویی کیف پولشان بکنند و روز را به شب برسانند؛ بلکه سرمایه‌گذاری متضمن اقدامی است که باعث می‌شود خدمت عرضه شده در دفعهٔ بعدی ارتقا پیدا کند. دعوت از دوستان، بیان ترجیحات، ساخت دارایی‌های مجازی و یادگیری نحوه استفاده از قابلیت‌های جدید، همه‌وهمه سرمایه‌گذاری‌هایی اند که کاربران برای ارتقای تجربه‌شان انجام می‌دهند. از این سرمایه‌ها می‌توان استفاده و در هر حرکت در چرخه قلاب محرك را گیراتر، اقدام را ساده‌تر و پاداش را هیجان‌انگیزتر کرد. فصل ۵ بررسی می‌کند که سرمایه‌گذاری‌ها چگونه کاربران را به عبور مکرر از چرخه قلاب تغییب می‌کند.

همین طور که باربارا مشغول لذت بردن از وفور بی‌پایان نعمت در پینترست است، کم‌کم مشتاق می‌شود چیزهایی را که مشعوفش می‌کنند نگه دارد. او با جمع‌آوری اقلام مورد نظرش داده‌هایی درباره ترجیحاتش در اختیار سایت قرار می‌دهد. دیری نمی‌پاید که باربارا کسانی را دنبال کند، تصاویری را به تخته سایت سوزن کند، تصاویر بقیه را بازنشر دهد

و سرمایه‌گذاری‌های دیگری کند، که باعث محکم‌تر شدن گره‌های عاطفی اش به سایت شوند و او را وادار به گذر دوباره‌دوباره از چرخه قلاب کنند.

ابقدرت جدید

فناوری عادتساز دیگر اینجا جا خوش کرده است و آن برای شکل دادن به زندگی ما استفاده می‌شود. اینکه ما از طریق دستگاه‌های متصل به هم - تلفن هوشمند و تبلت، تلویزیون، کنسول بازی و فناوری‌های پوشیدنی - دسترسی بهتری به وب داریم به شرکت‌ها امکان بسیار بیشتری برای اثرباری در رفتار ما می‌بخشد.

وقتی شرکت‌ها اتصال روزافزونشان به مصرف‌کنندگان را با توانایی جمع‌آوری، کاوش و تحلیل سریع ترداده‌های مشتریان ترکیب کنند، با آینده‌ای رو به رو خواهیم شد که همه چیز به طور بالقوه عادتسازتر می‌شود. پل گراهام^۱، سرمایه‌گذار معروف سیلیکون ولی، می‌نویسد، «... مگر اینکه شکل پیشرفت‌های فناورانه‌ای که این چیزها را ایجاد کرده است تابع قوانینی متفاوت با قوانین کلی پیشرفت فناوری باشد، و گرنه در ۴۰ سال آینده دنیا اعتیادآورتر از ۴۰ سال گذشته خواهد بود.» فصل ۶ این واقعیت جدید را بررسی می‌کند و به بحث درباره اخلاقیات دست بردن در رفتار کاربران می‌پردازد.

اخيراً، يكى از خوانندگان وبلاگ ايميلى برایم فرستاد، «اگر نتوان استفاده شریانه‌ای از آن کرد، پس نمی‌توان اسمش را ابرقدرت گذاشت.» حق با اوست. و با این تعریف، محصول عادتساز حقیقتاً ابرقدرت است. اگر استفاده غیرمسئولانه‌ای از آن شود، ممکن است خیلی زود عادت‌های بد به اعتیادهای زامبی‌گونه نابخردانه تبدیل شوند.

پن:

¹. Paul Graham

باربارا و برادرش، جانی، را در مثال قبلی به جا آوردید؟ طرف دارهای دوآتشه فیلم‌های زامبی احتمالاً آنها را شناختند. آنها شخصیت‌های فیلم ترسناک کلاسیک شب مردگان زنده^۱‌اند، داستانی درباره انسان‌هایی که به تصرف نیرویی جادویی درآمده‌اند، که تک‌تک اقداماتشان را به آنها تحمیل می‌کند. شکی نیست که متوجه تجدید حیات فیلم‌های سبک زامبی در سال‌های اخیر شده‌اید. بازی‌هایی مثل رزیدنت اویل^۲، سریال‌های تلویزیونی مثل مردگان متحرک^۳ و فیلم‌هایی از قبیل جنگ جهانی ذی^۴ گواه جذایت فزاینده این موجودات‌اند. اما چرا زامبی‌ها به یک باره این قدر جذاب شدند؟ شاید پیشرفت توقف‌ناپذیر فناوری – که هر روز فرآگیرترو اقتناع‌کننده‌تر می‌شود – ما را به بی‌قراری دهشتناکی گرفتار کرده است که گمان می‌کنیم ناخواسته کنترل می‌شویم.

اگرچه این ترس ملموسی است، ما مثل قهرمان فیلم‌های زامبی هستیم – ترسیده‌ایم اما نهایتاً قدرتمان می‌چرید. من به این نتیجه رسیده‌ام که فواید محصولات عادت‌ساز می‌تواند بسیار بیشتر از مضرات آنها باشد. معماری انتخاب، آن‌گونه که تالر^۵، سانستاین^۶ و بالتس^۷ که پژوهشگران معروفی‌اند آن را توصیف کرده‌اند، تکنیک‌هایی برای اثربخشی در تصمیمات انسان‌ها و تحت تأثیر قرار دادن برآیندهای رفتاری در اختیار می‌گذارد. با این حال، از این روش باید برای «مقلمه زدن» به انسان‌ها برای گرفتن تصمیمات بهتر (از نظر خودشان) استفاده شود. از همین رو این کتاب به آدم‌های نواور می‌آموزد که چگونه محصولاتی بسازند برای کمک به انسان‌ها برای انجام دادن کاری که می‌خواهند بکنند اما، به خاطر نداشتن راه حل، سراغش نمی‌روند.

پن:

1. Night of the Living Dead	2. Resident Evil	3. The Walking Dead
4. World War Z	5. Thaler	6. Sunstein
7. Balz		

این کتاب سعی می‌کند قدرت‌های عظیم و جدیدی را که نوآوران و کارآفرینان برای اثربخشی در زندگی روزمره میلیاردها انسان دارند آزاد کند. من معتقدم سه‌گانهٔ دسترسی، داده و سرعت فرصت‌های بی‌نظیری برای ایجاد عادت‌های مثبت پدید می‌آورد.

#**فناوری** اگر به درستی مهار شود، می‌تواند با ایجاد رفتارهای سالمی که روابطمن را بهبود می‌دهد، ما را باهوش‌تر می‌کند و #**بهره‌وری مان** را بالاتر می‌برد زندگی را شیرین تر کند.

مدل قلاب منطق پشت طراحی بسیاری از محصولات و خدمات عادت‌ساز موفقی را که کاربرد روزمره دارند توضیح می‌دهد. با توجه به پژوهش‌های دانشگاهی گسترده‌ای که در این حوزه وجود دارد این مدل کاملاً جامع نیست، اما هدفش این است که ابزاری عملی (و نه نظری) برای کارآفرینان و نوآورانی باشد که می‌خواهند استفاده درستی از عادت‌ها بکنند. در این کتاب پژوهش‌های مرتبط را گردآوری کرده‌ام، بینش‌هایی کاربردی مطرح کرده‌ام و چارچوبی عملی به دست داده‌ام که برای افزایش احتمال موفقیت افراد نوآور طراحی شده است.

قلاب‌ها مشکل کاربران را به راه حلی که شرکت می‌دهد گره می‌زنند و این کار آنقدر تکرار می‌شود که عادت ایجاد می‌شود. هدف من به دست دادن درک عمیق‌تری از این است که چگونه برخی از محصولات می‌توانند کارهایمان و حتی شخصیت‌مان را تغییر دهند.

۱۰۷ نحوه استفاده از #کتاب_قلاب

در پایان هر بخش، چند نکتهٔ کاربردی پیدا خواهد کرد. مرور آنها، نوشتنشان در دفترچه یادداشت یا اشتراک‌گذاری آنها در شبکه‌های اجتماعی راه بسیار

خوبی برای مکث، تأمل و تقویت چیزهایی است که خوانده‌اید. آیا خودتان هم دارید محصول عادت‌سازی می‌سازید؟ اگر پاسخ مثبت است، بخش «حالا این کار را بکنید» در پایان بخش‌های بعدی راهنمای خوبی برای گام‌های آتی تان خواهد بود.

به یاد داشته باشید و با دیگران #در-میان-بگذارید	▷
عادت به رفتارهایی گفته می‌شود که بدون تفکر خودآگاه چندانی انجام می‌شوند.	+
هم‌گرایی دسترسی، داده و سرعت دارد دنیا را به جای عادت‌سازتری تبدیل می‌کند.	+
کسب وکارهایی که عادت‌هایی در مشتریان ایجاد می‌کنند به مزیت رقابتی چشمگیری دست پیدا می‌کنند.	+
مدل قلاب تجربه‌ای راتوصیف می‌کند که برای گره زدن مکرر مشکل کاربر به راه حلی طراحی شده است، آن قدر مکرر که به عادت تبدیل شود.	+
مدل قلاب چهار مرحله دارد: محرک، اقدام، پاداش متنوع و سرمایه‌گذاری.	+

ادامه دارد...

برای کسب اطلاعات بیشتر درباره کتاب قلاب و یا سفارش نسخه
کامل این کتاب به وبسایت انتشارات آریاناقلم مراجعه کنید.

www.AryanaGhalam.com

••••

برای بسیاری از #محصولات، ایجاد #وابستگی شرط بمقاس است. از آنجاکه چیزهای بی‌شماری وجود دارند که می‌توانند حواس ما را به خود جلب کنند، شرکت‌ها به دنبال تسلط بر #تакتیک‌هایی-#بدیع‌اند تا بتوانند جای خود را در #ذهن کاربران نگه دارند. امروزه، جمع کردن میلیون‌ها کاربر دیگر کافی نیست. شرکت‌ها هر روز بیشتر به این واقعیت پی می‌برند که #ازش-#اقتصادی شان تابع مستقیمی از قدرت #عادت‌هایی است که ایجاد می‌کنند... Read more